

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

59.

KURYER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 26-го Юля — 1838 — Wilno. Wtorek. 26-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Юля.

Продолженіе журнала путешествія Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича.

Въ остальное время пребыванія Государя Наслѣдника Цесаревича въ Копенгагенѣ, съ 25-го по 30 Юня, Его Императорское Высочество чувствовала съ каждымъ днемъ болѣе и болѣе облегченіе отъ болѣзни. Лихорадочные припадки не возвращались, но оставалась еще некоторая слабость; почему Его Высочество изволяло выезжать только на прогулку по окрестностямъ города.

24-го числа Его Императорское Высочество изволило осматривать музей сѣверныхъ древностей, находящійся во дворцѣ Христіанборгъ, мѣстопребыванія Государя Цесаревича.

25-го Юня, въ высокаторжественный день рожденія Государя Императора, Его Высочество ѣздилъ въ Греко-Россійскую, находящуюся при посольствѣ нашемъ церковь, для слушанія Божественной Литургіи. Во время провозглашенія многолѣтня Императорскому Дому, произведена была пушечная пальба изъ стоящихъ на рейдѣ Русскихъ военныхъ судовъ: парохода Геркулесъ и фрегата Касторъ.

Изъ церкви Его Императорское Высочество посетилъ Короля; но изъ предосторожности не изволило присутствовать на большомъ обѣдѣ, данномъ Его Величествомъ по случаю сего торжественнаго дня. На обѣдѣ къ Его Величеству была приглашена Свята Государя Цесаревича и всѣ Штабъ и Оберъ-Офицеры съ парохода и фрегата, на коемъ были провозглашены Королемъ тосты, при пушечныхъ выстрѣлахъ, за здравіе Государя Императора и Государя Цесаревича.

Въ этотъ день былъ назначенъ балъ у Русскаго Посланника Барона Николаи, но отложенъ на 26-е число. — Его Высочество располагало быть на балѣ Посланника, но, по совѣту медиковъ, не присутствовало на ономъ. Е. Вел. Король и всѣ Принцы и Принцессы Королевской фамиліи удостоили великолѣпный балъ сей своимъ присутствіемъ, на коемъ, кромѣ Дипломатическаго Корнуса, находилось болѣе 200 особъ высокаго общества.

27-го Юня Государь Цесаревичъ, послѣ утренней прогулки, въ часъ пополудни изволило смотреть изъ оконъ дворца Христіанборга, вмѣстѣ съ Его Величествомъ Королемъ, на ученье двухъ пѣхотныхъ полковъ, произведенное на Дворцовой Площади.

29-го Юня. Его Императорское Высочество, намѣреваясь на слѣдующій день отправиться изъ Копенгагена въ дальнѣйшее путешествіе, изволило ѣздить въ сопровожденія Свиты своей, прощаться къ Ихъ Величествамъ Королю и Королевы. Здѣсь Государь Цесаревичъ простился также и съ Принцами Христіаномъ и Фердинандомъ, Ландграфомъ Гессенскимъ и его сыномъ.

30-го Юня. Въ два часа по полудни Его Величество Король посетилъ Государя Цесаревича, и желая проводить Его Высочество, отправился съ Намъ на пристань, гдѣ собрались всѣ Принцы Королев-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, 18-go Lipca.

Dalszy ciąg dziennika podróży Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCY.

W pozostałym czasie pobytu CESARZEWICZA NASTĘPCY w Kopenhadze, od dnia 25-go do 30-go Czerwca, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ codziennie czuł się coraz lepiej. Paroksyzmy gorączki nie powracały, ale została jeszcze niejaką słabość; dla czego Jego WYSOKOŚĆ raczył używać tylko przejażdżki w okolicach miasta.

Dnia 24-go, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ raczył obejrzeć muzeum starożytności północnych, znajdujące się w pałacu Christianborgu, miejscu pobytu CESARZEWICZA Jego MOŚCI.

Dnia 25-go, w dniu wielkiej uroczystości urodzin CESARZA Jego MOŚCI, Jego WYSOKOŚĆ jeździł do Greko-Rossyjskiej, znajdującej się przy poselstwie naszym kaplicy, dla słuchania Mszy Świętej. W czasie zaśpiewania długich lat Domowi CESARSKIEMU, uskutecznione było strzelanie z dział ze stojących w przystani wojennych okrętów Rossyjskich: parochodu *Herkules* i fregaty *Kastor*.

Z kaplicy Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ odwiedzał Króla; ale z ostrożności nie raczył być obecnym na wielkim obiedzie, danym przez Jego Królewską MOŚĆ z okoliczności tego dnia uroczystego. Na obiad do Króla zaproszony był orszak CESARZEWICZA NASTĘPCY i wszyscy Sztabs- i Ober-Oficerowie z parochodu i fregaty; w czasie obiadu wniesione były przez Króla toasty, wśród wystrzałów z dział, za zdrowie CESARZA Jego MOŚCI i CESARZEWICZA Jego MOŚCI.

W dniu tym miał być bal u Pośta Rossyjskiego Barona Nicolai, ale został odłożony na dzień 26-ty. — Jego WYSOKOŚĆ chciał być na balu Pośta, ale, za radą medyków, nie był na nim. Jego Królewska MOŚĆ i wszyscy Xiążęta i Xiężniczki Rodziny Królewskiej zaszczytli wspomniały ten bal swą bytnością, na którym, oprócz Ciąła Dyplomatycznego, znajdowało się więcej 200 osób wyższego towarzystwa.

Dnia 27-go, CESARZEWICZ Jego MOŚĆ, po rannej przejażdżce, o pierwszej z południa raczył patrzeć z okien pałacu Christianborgu, razem z Królem Jego MOŚCI, na ćwiczenie dwóch półków piechoty, wykonywane na Placu Pałacowym.

Dnia 29-go Czerwca. Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ, mając zamiar wyjechać najejczutrz z Kopenhagi w dalszą podróż, raczył jeździć w towarzystwie orszaku swego, na pożegnanie do Najjaśniejszych Królestwa Jch MOŚCI. Tu CESARZEWICZ Jego MOŚĆ pożegnał się także z Xiążętami Christyanem i Ferdynandem, Landgrafem Heskim i jego synem.

Dnia 30-go Czerwca. O godzinie drugiej z południa Jego Królewska MOŚĆ odwiedził CESARZEWICZA Jego MOŚCI, i chcąc przeprowadzić Jego WYSOKOŚĆ, udał się z nim do przystani, gdzie się zebraли Xiążęta

скаго Дома при многочисленномъ стеченіи народа. Король, вмѣстѣ съ Принцами, проводилъ Его Высочество на пароходѣ Геркулесъ, на коемъ былъ принять со всеми почестями, принадлежащими Его Величеству. Простившись здѣсь съ Государемъ Цесаревичемъ, Его Величество и Ихъ Королевскія Высочества возвратились на пристань.

Въ половинѣ третьяго, Геркулесъ поднимъ флагъ Государя Цесаревича, снялся съ якоря и при смятѣ изъ крѣпости и всѣхъ военныхъ судовъ, стоявшихъ на рейдѣ, оставилъ Копенгагенскій портъ, и отправился, следуемый фрегатомъ Касторъ, къ Травемюнде, куда Его Императорское Высочество прибылъ благополучно на слѣдующій день, 1-го Іюля, въ десять часовъ утра.

Теплая и ясная погода благопріятствовала перѣзду Государя Цесаревича. Его Высочество провель ночь на пароходѣ хорошо, и вообще здоровье Государя Наслѣдника, благодаря Бога, замѣтно укрѣпляется.

— Высочайшимъ Приказомъ, 27-го Іюня, уволенный отъ службы Генераль-Маіоръ Бибиковъ, опредѣленъ въ службу по Арміи, съ состояніемъ при Его Императорскомъ Высочествѣ Главномъ Начальникѣ Пажескаго, всѣхъ Сухопутныхъ Кадетскихъ Корпусовъ и Дворянскаго полка.

— Высочайшею Грамотою, 25-го Іюня Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Станислава 1-й степени, состоящій въ Свитѣ Е. И. В. Контръ-Адмиралъ Литке.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 22-й день минувшаго Апрѣля, Старшій Адъютантъ Штаба по Управленію Военно-Учебными Заведеніями, Лейбъ-Гвардіи Московскаго полка Капитанъ Дубецкій, Всемилостивѣйше пожалованъ знакомъ Ордена Св. Анны второй степени, украшеннымъ Императорскою Короною. (Р. И.)

— Государь Императоръ, согласно положенію Комитета Гг. Министровъ, 3 и 31 минувшаго Мая по представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ состоявшемуся, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1-е Отдѣленіе Бѣлостокскаго Областнаго Правленія въпредъ именовать Областнымъ Правленіемъ, а 2-е Казенною Палатою; въ отношеніи же содержанія причислить Областное Правленіе въ общій нормальный штатъ для Губернскихъ Правленій 3-го разряда, съ тѣмъ, чтобы состоящіе вынѣ въ ономъ чины получали настоящее свое содержаніе; по выбытіи же ихъ, вновь опредѣляющимся производить жалованье, опредѣленное по упомянутому штату.

— Государственный Советъ, въ Департаментѣ Военномъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ внесенное Министромъ Финансовъ, послѣ предварительныхъ сношеній съ прочими Министерствами и Главными Управленіями заключеніе о силѣ подписокъ, допускаемыхъ, вмѣсто контрактовъ, при разныхъ обязательствахъ съ казною, нашель:

1) Что по существующимъ законамъ подписки, при казенныхъ заготовленіяхъ всякаго рода, имѣютъ обязательную силу, когда онѣ даны: а) на то, чтобы заключить контрактъ, б) на поставку мелочныхъ надобностей и в) въ военное время (Св. Законъ т. X ст. 1204, 1205 и 1278, и учрежд. Боль. Дѣл. Арм. ч. II Обр. Пол. Упр. §§ 98 и 99); присвоивать имъ силу контрактовъ въ другихъ случаяхъ, особенное по управленіямъ, располагающимъ обширными хозяйственными дѣйствіями было бы, вредно потому, что подписки, по самой формѣ своей, не могутъ заключать въ себѣ всѣхъ тѣхъ условій и ограниченій, какія объемлются въ контрактахъ, а при томъ, — какъ весьма справедливо замѣчаетъ Министръ Финансовъ, по изданіи уже положительнаго закона о обязательствахъ съ казною онѣ не должны болѣе имѣть и мѣста.

2) Нѣтъ также сильнаго убѣжденія допускать, вмѣсто контрактовъ, подписки дополнительныя, для объясненія или расширенія уже заключеннаго контракта, съ тѣмъ, чтобы онѣ были писаны на надлежащей по суммѣ гербовой бумагѣ и съ потребнымъ залогомъ: ибо въ семъ случаѣ, когда и бумага требуется надлежащаго достоинства, и представляется узаконенный залогъ, не предостоятъ затрудненія заключить дополнительный контрактъ, помѣстивъ въ немъ только то, что служить къ поясненію или расширенію перваго контракта, имъ дополняемаго.

3) Постановленія объ уничтоженіи подписокъ съ обоюднаго согласія не нужно; потому, что о семъ объявлено уже Св. Зак. Т. X въ ст. 984.

4) При покупкѣ различныхъ предметовъ предполагается заключать акты, на подобіе маклерскихъ записокъ, на гербовой бумагѣ, по суммѣ покупки. Какъ надличныя вещи служатъ сами по себѣ надежнымъ залогомъ: то, по мнѣнію Военнаго Департамента, гора-

Дому Królewskiego przy licznémъ zebraui się ludu. Król, razem z Xiążętami, przeprowadzał CESARZEWICZA Jego Mości na parochod Herkules, na którym był przyjęty ze wszystkimi honorami Królowi należnemi. Pożegnawszy się tu z CESARZEWICZEM NASTĘPCĄ, Jego Królewska Mość i Ich Królewskie Wysokości powrócili do portu.

O godzinie pół do trzeciej, Herkules, wywiesiwszy banderę CESARZEWICZA Jego Mości, podjął kotwicę i przy salwach z twierdzy i wszystkich okrętów wojennych, w porcie stojących, opuścił port Kopenhagi i udał się, mając za sobą fregatę Kastor, do Trawemünde, dokąd Jego CESARSKA Wysokość przybył szczęśliwie nazajutrz, 1-go Lipca, o dziesiątej zrana.

Ciepła i piękna pogoda sprzyjała przejazdowi CESARZEWICZA Jego Mości. Jego Wysokość noc przepędził dobrze na parochodzie i w ogólności zdrowie CESARZEWICZA NASTĘPCY, dzięki Bogu, widocznie się wzmacnia. (P. P.)

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 27-go Czerwca, uwolniony ze służby Jenerał-Major Bibikow, назначony na służbę w Armii, z zostawianiem przy Jego CESARSKIEJ Wysokości Głównymъ Начелнику Корпусовъ Paziow, wszystkich lądowych Kadeckich i półku Dworzańskiego.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 25-go Czerwca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Stanisława 1-go stopnia, zostający w orszaku Jego CESARSKIEJ Mości, Kontr-Admirał Litke.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, w dniu 22-m zeszłego Kwietnia, starszy Adjutant Sztabu w Zarządzie Wojskowo-Szkolnych Zakładow, Kapitan Moskiewskiego półku Gwardyi Dubiecki, Najłaskawiej udarowany znakiem Orderu Sw. Anny drugiego stopnia, ozdobionym Cesarską Koroną. (R. In.)

— CESARZ Jego Mość, zgodnie z nastąpię postanowieniem Komitetu PP. Ministrów, 3 i 31 zeszłego Maja na przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych, Najwyżej rozkazać raczył: 1-szy Oddział Białostockiego Rządu Obwodowego mianować odtąd Rządem Obwodowym, a 2-gi Izłą Skarbową; względem zaś utrzymania przyłączyć Rząd Obwodowy do ogólnego etatu normalnego dla Rządów Gubernialnych 3-go rzędu, z tѣm, аżeбы zostający teraz w nim urzędnicy pobierali terażniejsze swe utrzymanie; po wybyciu zaś ich, nowo-naznaczonym wydawać płacę, pomienionym etatem ustanowioną.

— Rada Państwa, na Departamencie Wojskowym i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy wniesiony przez Ministra Skarbu, po uprzedniém porozumieniu się z innemi Ministerjami i Głównemi Zarządami, wniosek o mocy rewersów, dozwalanych zamiast kontraktów, w różnych zobowiązaniach ze skarbem, znalazła:

1) Że podług istniejącychъ правъ реверса, w skarbowychъ przygotowaniachъ wszelkiego rodzaju, mają moc obowiązującą, jeżeli są wydane: a) на то, аżeбы zawrzeć контрактъ, b) на dostawę drobniejszychъ potrzeb i c) w czasie wojennymъ (Połączenie Praw T. X art. 1,204, 1,205 i 1,278 i Urządzenъ Łazaretówъ działającej Armii część II Obr. Kommissoryackiego Zarządu Polowego §§ 98 i 99); przyswajac imъ moc kontraktówъ w innychъ zdarzeniachъ, szczególnie w zarządachъ, kierującychъ obszerzonymi działaniami gospodarskimi, byłoby szkodliwymъ dla tego, że реверса, dla samej swej formy, nie mogą zawierać w sobie wszystkichъ tychъ warunkówъ i ograniczeń, jakie się zwykle obejmują w kontraktachъ, а przytѣm, — jakъ bardzo słusznie postrzega Minister Skarbu, po wydania jużъ stanowczego prawa o zobowiązaniachъ ze skarbemъ, nie powinny one mieć jużъ więcej miejsca.

2) Niema także mocnej побудki dopuszczacъ zamiastъ kontraktówъ, реверса додатkowe, dla objaśnienia albo powiększenia zawartego jużъ kontraktu, zъ zastrzeżeniemъ, аżeбы te były писане на właściwymъ podługъ summy papierze herbowymъ i zъ potrzebną ewikcyą: w tymъ bowiem razie, kiedy papierъ wymaga się należytej wartości, i daje się prawemъ przepisana ewikcyя, nie widać trudności zawarcia dodatkowego kontraktu, wpisawszy do niego to tylko, co służy do objaśnienia albo rozszerzenia kontraktu pierwszego, przezeń dopełniającego się.

3) Postanowienia o znikczemieniu реверсовъ за wspólną zgodą niema potrzeby; o tѣmъ jużъ objaśniono w Połączeniu Praw T. X w art. 984.

4) Przy zakupowaniu gotowychъ przedmiotówъ podaje się zawierać akta, на wzorъ zapisekъ maklerskichъ, на papierze herbowymъ, stosownie do summy kupna. Ponieważъ gotowe rzeczy same zъ siebie pewną są ewikcyą; przeto, podługъ Opinii Departamentu Wojskowego da-

здо лучше въ семь случаев заключать контракты, которые по важности ихъ въ народномъ мнѣнїи, причитаются въ обязанностяхъ съ казною, нежели записки, употребляемыя собственно между купцами.

5) Свода Зак. Т. X ст. 1278 определяеть подписку на мелочныя надобности содержать также нарушаемо, какъ договоръ; но не назначаетъ суммы, до какой она можетъ простираться. Во избѣжаніе могущихъ встрѣтиться недоразумѣній, согласно заключенію Министра Финансовъ и Начальника Главнаго Морскаго Штаба, достаточно опредѣлить оную въ *три тысячи рублей*.

Обозрѣвъ такимъ образомъ предположенія о подпискахъ Государственный Совѣтъ *положилъ*:

1) Подпискамъ, вмѣсто контрактовъ даваемымъ, оставить обязательную силу договоровъ только въ случаяхъ, опредѣленныхъ уже Св. Зак. и учр. Боль. Дѣйств. Арміи.

2) Подписки на мелочныя надобности ни въ какомъ случаѣ не допускать свыше суммы *трехъ тысячъ рублей*.

3) Подписки, даваемыя въ такомъ смыслѣ, что по экстренности подряда, или другой уважительной причинѣ, именно оговоренной въ подпискѣ, подрядчикъ не ожидая утвержденія Начальства или заключенія контракта, обязывается немедленно приступить къ исполненію, должны почитаться имѣющими полную силу контракта, хотя бы оный заключенъ еще не былъ.

Мнѣніе сіе Высочайше утверждено 31-го Мая (С. В. N. 30).

— Въ Высочайше утвержденномъ, 27-го Апрѣля 1838 года, Положеніи о казенныхъ заготовленіяхъ вѣдомства Военнаго Министерства, сверхъ правилъ общихъ для войскъ казенныхъ подрядовъ, относительно лицъ, имѣющихъ право на заключеніе съ казною договоровъ по военному вѣдомству, допущены еще слѣдующія извѣтїя, имѣющія цѣлю, съ одной стороны обезпеченіе для военнаго вѣдомства заготовленія потребныхъ для него предметовъ снабженій, а съ другой, распространеніе и усиленіе частной мануфактурной и заводской промышленности:

1) Къ торгамъ на поставку гвардейскихъ суконъ и каразеи, допускаются одни фабриканты, а на поставку полотень и равендуковъ преимущественно фабриканты, имѣющіе собственные или арендуемыя фабрики.

2) Къ торгамъ на поставку селитры допускаются одни владельцы или держатели селитренныхъ заводовъ, на основаніи Положенія Комитета Министровъ, Высочайше утвержденаго 22-го Января 1827 года.

3) Къ торгамъ на поставку обуви для войскъ и вообще кожевенныхъ вещей, допускаются кожевенныя заводчики преимущественно предъ другими промышленниками.

Для поощренія фабрикантовъ и заводчиковъ къ вступленію въ обязательства съ казною по военному вѣдомству, предоставляются имъ слѣдующія выгоды:

а) Для сдачи суконъ, каразеи, полотень, равендуковъ, обуви для войскъ и вообще вещей кожевенныхъ, назначаются ближайшія къ ихъ заведеніямъ Коммиссаріатскія Коммиссіи.

б) Если фабрика или заводъ находится отъ Коммиссіи далѣе 100 верстъ и подрядъ простирается не менѣе 100,000 р. то, для приѣма подряченныхъ предметовъ, по желанію фабриканта или заводчика, посылаются на самую фабрику или заводъ приемщики на счетъ казны: но доставленіе принятыхъ издѣлій съ фабрикъ и заводовъ въ Коммиссію относится на счетъ фабрикантовъ или заводчиковъ, обязательство заключившихъ.

в) При равенствѣ цѣнъ на торгахъ, на полотно и равендукъ и на вещи кожевенныя, фабрикантамъ и заводчикамъ отдается преимущество предъ промышленниками, не имѣющими собственныхъ фабрикъ и заводовъ.

г) Если фабрикантъ или заводчикъ состоитъ въ одной изъ двухъ послѣднихъ гильдій, то вступая въ обязательство съ казною по военному вѣдомству на поставку издѣлій съ собственной фабрики или завода, не подвергается платежу повинностей по высшей гильдіи, когда сумма подряда превышаетъ присвоенную его состоянію. Для предупрежденія же въ семь случаевъ подлога, постановляется правиломъ, что фабрикантъ или заводчикъ подвергается платежу повинностей по суммѣ подряда вдвое, когда будетъ обнаружено, что онъ произвѣдилъ поставку не съ собственнаго своего заведенія.

д) Фабриканты и заводчики допускаются къ подрядамъ безъ представленія особыхъ залоговъ для обезпеченія неустойки.

Фабриканты и заводчики, желающіе воспользоваться вышеозначенными преимуществами, должны

лего lepiej w tym razie zawierać kontrakta, które, dla swej ważności w opinii publicznej, przyzwoitsze są w zobowiązaniachъ ze skarbem, aniżeli zapiski, używane właściwie pomiędzy kupcami.

5) W Połączeniu Praw T. X art. 1278 przepisuje rewers nadrobniejsze potrzeby zachowywać także nienaruszenie, jako umowę; ale nie zakreśla summy, do jakiej się ona może rozciągać. Dla uniknięcia mogących napotkać się niewyrozumień, zgodnie z wnioskiem Ministra Skarbu i Naczelnika Głównego Sztabu Morskiego, dostatecznie jest naznaczyć ją do *trzech tysięcy rubli*.

Obejrawszy tym sposobem podania o rewersach, Rada Państwa *postanowiła*:

1) Rewersom, zamiast kontraktów dawanym, zostawić moc obowiązującą umów tylko w razach, opisanych już w Połączeniu Praw i urzędzeń Łazaratów Działającej Armii.

2) Rewersom na drobniejsze potrzeby w żadnym razie niedopuszczać wyżej od summy *trzech tysięcy rub.*

3) Rewersa, dane w tém brzmieniu, że dla nagłości podradu, albo innej ważnej przyczyny, wyraźnie w rewersie opisanej, podradczyk, nie oczekując utwierdzenia Zwierzchności albo zawarcia kontraktu, obowiązkuje się niezwłocznie przystąpić do wypełnienia, powinny się uważać za mające zupełną moc kontraktu, chociażby ten nie był jeszcze zawarty.

Opinia ta Najwyżej utwierdzona została 31 Maja (G. S. N. 30).

— W Najwyżej utwierdzonej, 27 go Kwietnia 1838 roku, Ustawie o skarbowych przygotowaniach wiedzy Ministerjum Wojny, oprócz prawideł ogólnych dla wszystkich skarbowych podradów, względnie osob, mających prawo na zawarcie ze skarbem umów, w wiedzy wojskowej, dopuszczone są jeszcze następujące wyjątki, mające na celu, z jednej strony zabezpieczenie dla wiedzy wojskowej przygotowania potrzebnych dla niej przedmiotów zaopatrzeń, a z drugiej, rozszerzenie i wzmocnienie prywatnego rękodzielniczego i fabrycznego przemysłu.

1) Do targów na dostarczenie sukna i karaziei dla Gwardyi dopuszczają się sami fabrykanci, a na dostarczenie płótna, rawenduku z pierwszeństwem fabrykanci, mający własne albo dzierżawione fabryki.

2) Do targów na dostarczenie saletry dopuszczają się sami właściciele albo dzierżawcy zakładów saletrzanych, na osnovie Postanowienia Komitetu Ministrów, Najwyżej utwierdzonego 22-go Stycznia 1827 roku.

3) Do targów na dostarczenie obówia dla wojsk i w ogólności rzeczy skórzanых, dopuszczają się fabrykanci skór z pierwszeństwem przed innemi przemysłnikami.

Dla zachęcenia fabrykantów i właścicieli zakładów do wchodzenia w zobowiązania ze skarbem w wiedzy wojskowej, zostawują się im wyгоды następujące.

a) Dla zdania sukien, karaziei, płótna, rawendukow, obówia dla wojsk i w ogólności rzeczy skórzanых; oznaczają się najbliższe położone od ich fabryk Kommissaryackie Kommissye.

b) Jeżeli fabryka albo zakład znajduje się od Kommissyi, dalej jak na 100 wiorst, a podrad wynosi nie mniej 100,000 rub., tedy, dla przyjęcia zakontraktowanych przedmiotów, na żądanie fabrykanta, posyłają się do samej fabryki albo zakładu odbiercy kosztem skarbu; ale dostawienie przyjętych wyrobów z fabryk i zakładów do Kommissyi uskutecznią się kosztem fabrykantów, zobowiązanie zawierających.

c) W zdarzeniach równości cen na targach, na płótna i rawenduk, oraz na rzeczy skórzanе, fabrykantom i właścicielom zakładów daje się pierwszeństwo przed przemysłnikami niemającymi własnych fabryk i zakładów.

d) Jeżeli fabrykant zostaje w jednej z dwóch gild ostatecznych, tedy wchodząc w zobowiązania ze skarbem w wiedzy wojskowej na dostarczenie wyrobów z własnej fabryki albo zakładu, nie ulega płaceniu powinności wyższej gildy, kiedy summa podradu przewyższa przyswojoną jego stanowi. Dla zapobieżenia zaś w tym razie fałszerstwu, postanawia się za prawidło, że fabrykant albo właściciel zakładu ulega płaceniu powinności podług summy podradowej wedwójnasob, jeżeli będzie wykryto, że on uskutecznił dostarczenie nie z własnej swojej fabryki.

e) Fabrykanci dopuszczają się do podradów bez przedstawienia osobnych ewikcyj dla zabezpieczenia niedotrzymania.

Fabrykanci i właściciele zakładów, życzący używać wyżej opisanych prerogatyw, powinni okazać na

представить къ торгамъ свидѣтельство начальника губерніи:

- а) О состояніи своей фабрики или завода.
- б) О мѣрѣ ежегодной дѣятельности фабрики или завода.
- и в) О благонадежности фабриканта или заводчика.

Промышленники, не имѣющіе собственных или арендуемыхъ фабрикъ, могутъ быть допущены къ поставкѣ гвардейскихъ суконъ и каразеи только тогда, когда фабриканты не разберутъ съ торговъ сихъ издѣлій въ назначенномъ отъ начальства количествѣ.

— Императорское Россійское Посольство въ Парижѣ получило отъ Французскаго Министерства сообщеніе, что командующій Французскими морскими силами въ Южномъ Морѣ объявилъ, 28-го Марта нов. ст., Буэнос-Айресскій портъ и весь Аргентинскій берегъ въ блокадномъ состояніи. (С. П.)

Одесса, 28-го Іюня.

Главный Командиръ Черноморскаго флота и портовъ Вице-Адмиралъ Лазаревъ, прибылъ 23-го Іюня въ нашъ городъ изъ Николаева, на Военномъ пароходѣ „Сѣверная гвѣзда“, и на другой день въ вечеру отправился отсюда въ Севастополь. (Од. В.)

Вильна.

Постановленіе и Предписаніе Начальства напечатанные въ 29-мъ N. Виленскихъ Губернскихъ Вѣдомостей.

I.

Объ употребленіи узаконенныхъ Аршиновъ.

Во исполненіе предписанія Его Высочайшего Указомъ Императора Александра II отъ 6-го Іюня 1829 г., Виленское Губернское Правленіе предписало вмѣстѣ съ симъ подвѣдомственнымъ Градскимъ и Земскимъ Полиціямъ, равно Узвѣднымъ Стряпчимъ, о неблажномъ наблюденіи, чтобы старыя аршины отнюдь въ торговлѣ по Виленской Губерніи не употреблялись, и, чтобы имѣющіе въ новыхъ аршинахъ надобность, покупали оныя въ Узвѣдныхъ Казначействахъ, съ неисполнителей же сего, взыскивали бы неотложно положенный Закономъ штрафъ. А дабы о томъ поставить въ извѣстность, какъ покупателей, такъ и всѣхъ вообще торговцевъ сочло нужнымъ объявить имъ сіе распоряженіе чрезъ Губернскія Вѣдомости и Литовскій Вѣстникъ.

II.

Относительно лицъ оставшихся въ Россіи послѣ кампаніи 1812 года.

Въ Общемъ Циркулярѣ по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ, 20 Мая сего года N. 3,150 напечатано: что Министерству Внутреннихъ Дѣлъ, по ходатайству пребывающаго въ С. Петербургѣ Австрійскаго Посольства, и согласно отношенію Г. Вице-Канцлера Графа Нессельроде, поручаетъ объявить чрезъ печатаніе въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ, оставшихся въ Россіи послѣ кампаніи 1812 года и находящихся еще въ живыхъ, чтобы они дали о себѣ свѣдѣніе пребывающему въ С. Петербургѣ Австрійскому Посольству.

Некрологъ.

13-го числа сего Іюля въ 10 часовъ по полудни скончался здѣсь, Генераль-Маіоръ Князь Волкомскій. Жизнь его была ознаменована многими отличными и полезными заслугами отечеству на военномъ поприщѣ и, будучи рѣдкихъ правилъ добродушія и правоты, онъ оставилъ по себѣ искреннее сожалѣніе всѣхъ ближнихъ друзей и знакомыхъ его.

(Вил. Губ. Вѣд.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Теплицъ, 19 Іюля.

До сегоднешняго дня прабыли сюда слѣдующія Августейшія и Высочія особы: Его Велич. Король Пруссій, Ихъ Величества Императоръ и Императрица Всероссійскіе и Ея Императорское Высочество Великая Княжна Александра Николаевна; Его Корол. Высоч. Принцъ Вильгельмъ Пруссій (сынъ Короля) съ супругою; Его Кор. Выс. Принцъ Албрехтъ Пруссій сегодня опять выѣхалъ; Ея Кор. Высочес. супруга Принца Фридриха Нидерландскаго и Ея Кор. Высочес. Принцесса Луиза Нидерландская; Ея Свѣтл. Княжна Лигницкая; Его Императ. Высоч. Герцогъ Францъ Карлъ Австрійскій съ супругою; Его Корол. Выс. Фел. Герцогъ Баденскій, Его Выс. Герцогъ Адамъ Виртембергскій Генералъ-Лейтенантъ и Генераль-Адъютантъ Императора Всероссийскаго.

20-го Іюля.

Его Величество Императоръ Всероссийскій, прибывъ сюда вчера вечеромъ, отказался отъ всѣхъ торжествъ, также веprinялъ почетной стражи. Сегодня въ полдень былъ большой пріемъ; у Ихъ Величествъ Императора и Императрицы Россійскихъ и пред-

targach świadcetwo Naczelnika Gubernii.

- a) O stanie swojej fabryki albo zakładu.
- b) O mierze corocznej czynności fabryki albo zakładu.
- I c) O zaufaniu fabrykanta albo właściciela zakładu.

Przemysłnicy, niemający własnych albo arendowanych fabryk, mogą być dopuszczeni do dostarczenia gwardyjskich sukien i karaziei wówczas tylko, kiedy fabrykanci nie rozbiiorą z targow tych wyrobow w naznaczonej przez Zwierzchność ilości. (P. P.)

— CESARSKIE Rossyjskie Poselstwo w Paryżu otrzymało od Ministerium Francuzkiego uwiadomienie, że dowodzący Francuzkiemi siłami morskimi na Oceanie Południowym, ogłosił 28 go Marca n. s., port Buenos-Ayres i cały brzeg Argentyński za będące w stanie blokady. (P. P.)

Одесса, 28-го Сzerwca.

Глówny Dowódzca Czarnomorskiej Flotty, i Portow, Vice-Admirał Łazarew, przybył 23-go Сzerwca do naszego miasta z Nikolajewa, na wojennym parochodzie „Gwiazda Północna“, a nazajutrz wieczorem udał się ztąd do Sewastopola. (G.O.)

WILNO.

Postanowienia i Przepisy Zwierzchności, umieszczone w 29-tym Numerze Wileńskiej Gazety Gubernialnej.

I.

O użyciu arszynow prawem przepisanych.

Na skutek wypełnienia zalecenia Jaśnie Wielmożnego P. Ministra Spraw Wewnętrznych, pod dniem 6 zeszłego Сzerwca N. 3,829, Wileński Rząd Gubernialny polecił razem z tém podległym sobie Mieskim i Ziemskim Policyom, również Powiatowym Strapczym, o ściśłym postrzeganiu, ażeby stare arszyny w handlu w Gubernii Wileńskiej zgoła nie były używane, i żeby potrzebujący nowych arszynow, kupowali je w Powiatowych Podskarbstwach, a od niedopełniających tego, iżby niezwłocznie uzyskiwali sztraf Prawem przepisany. Dla zawiadomienia zaś o tém, tak kupujących, jako i wszystkich w ogólności handlarzy poczytał za potrzebę ogłosić im to rozporządzenie przez Gazetę Gubernialną i Kuryera Litewskiego.

II.

Względnie osob pozostalych w Rossyi po kampanii 1812 roku.

W ogólnym Cyrkularze Ministerium Spraw Wewnętrznych, 20-go Maja roku ter. N. 3,150 czytamy: że Ministerium Spraw Wewnętrznych, nastaranie przebywającego w S. Petersburgu Poselstwa Austriackiego, i zgodnie z odniesieniem się P. Vice-Kanclerza Hrabiego Nesselrode, porucza ogłosić przez wydrukowanie w Gazetach Gubernialnych, pozostałym w Rossyi po kampanii 1812 roku i zostającym jeszcze w życiu, ażeby oni dali o sobie wiadomość przebywającemu w St. Petersburgu Poselstwu Austriackiemu.

Некрологъ.

Dnia 13 ter. Lipca, o godz. dziesiątej wieczorem umarł tu Jenerał-Major Xiąże Wolkoński. Życie jego było oznamionowane wielą odznaczającemi się i pożytecznymi zasługami ojczyźnie w zawodzie wojskowym, i będąc rzadkich cnót dobroci i prawości, zostawił po sobie szczery żal wszystkich swoich przyjaciół i znajomych. (W. G. G.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

AUSTRYA.

Cieplice, 19 Lipca.

Do dnia dzisiejszego przybyły tu następujące Najjaśniejsze i Wyokie osoby: NAJJAŚNIEJSZY CESARZ i CESARZOWA Ich Mość Rossyjscy i Jej CESARSKA WYsokość WIELKA XIEŻNICZKA ALEXANDRA; Król Jmć Pruski, J. Kr. Wys. Xiąże Wilhelm Pruski (syn Króla) z małżonką; J. Kr. Wys. Xiąże Albrecht Pruski dzisiaj znnowu wyjechał; Jej Kr. Wys. małżonka Xięcia Frydryka Niderlandzkiego i Jej Kr. Wys. Xiężniczka Ludwika Niderlandzka; JO. Xiężna Lignicka; J. Ces. Wys. Xiąże Franciszek Karol Austriacki z małżonką; J. Kr. Wys. Wielki Xiąże Badański; J. Wys. Xiąże Adam Wirtembarski Jenerał-Porucznik i Jenerał-Adjutant CESARZA Jego Mości Rossyjskiego.

Dnia 20.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Rossyjski przy Swojem tu przybyciu wczora wieczorem wymówił się od wszelkich uroczystości i nieprzyjął straży honorowej. Wczora o południu było wielkie przyjęcie u NAJJAŚNIEJSZYCH CESARSTWA Ich Mości i prezentowanie się obecnych tu Ka-

ставленіе находящихся здѣсь Кавалеровъ въ Замковомъ Саду. Слышно, что завтра или послѣ завтра будутъ при Билинѣ маневры Венгерскаго Гусарскаго полка Его Величества Императора Россійскаго.

— Здѣшняя Полиція усилена Пражскою; также прибылъ сюда отрядъ Егерей изъ Коммотау и отрядъ пѣхотнаго Князя Велингтона полка изъ Терезіенштадта.

21-го Іюля.

Сегодня въ 8 часовъ утра Ея Величество Императрица Россійская отправилась отсюда въ дальнѣйшій путь чрезъ Карлсбадъ въ Мюнхенъ. 18 числа с. м. прибылъ сюда Великій Герцогъ Баденскій подъ именемъ Графа Эберштейна. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, 18-го Іюля.

Принцъ Жоанвильскій вчера въ 4 часа вечера въ сопровожденіи своей свиты прибылъ въ Нейлы.

— Театръ водовилей сдѣлался вчера жертвою пламени. Остались только дымящіяся еще развалины. Площадь предъ Пале-Роялемъ покрыта полусгорѣвшею мебелью и всѣмъ, что могло быть спасено отъ пожара. О причинѣ пожара ничего въ точности неизвѣстно. Впрочемъ театръ застрахованъ въ разныхъ обществахъ на 400,000 фр. Однако убытка полагаютъ на 900,000 фр. Дьятельно занимаются очищеніемъ мѣста отъ мусора.

— Письмо напечатанное въ Марсельской газетѣ *Garde-National* увѣдомляетъ о пожарѣ опустошившемъ Каиръ. Огонь 21-го ч. вечеромъ произошелъ въ католической церкви и достигъ немедленно сосѣднихъ домовъ. Посланные Губернаторомъ Кабиръ - Эфендіемъ, люди для погашенія пожара, бросились на грабежъ. 22 ч. вечеромъ двѣ цѣлыя улицы превращены въ пепель, и между тѣмъ, какъ надѣялись, что пожаръ прекратится, онъ еще вспыхнулъ вновь въ двухъ мѣстахъ. Народъ смотрѣлъ равнодушно, и кажется радовался видя разрушеніе квартала ненавистныхъ иностранцевъ. 23 ч. когда пожаръ началъ угрожать всему городу, Кабиръ-Эфендій послышалъ къ оборонѣ съ многочисленнымъ войскомъ. 24 ч. вечеромъ остановили пожаръ и 25-го ч. около полудня огонь почти уже былъ потушенъ. Потеря въ товарахъ еще неизвѣстна, но должна простараться на большую сумму.

— Въ *Journal du Commerce* пишутъ, что Турецкій посланникъ Османъ-Бей, отправился изъ Туниса въ Мальту. Между нимъ и мѣстнымъ Деємъ возникли несогласія. Посланникъ ожидалъ значительнаго подарка, но получилъ только 40,000 піастровъ, которыхъ не достанетъ даже на покрытие путевыхъ издержекъ. Предъ отъездомъ, Османъ-Бей объѣдалъ у Адмирала Лаланда, на линейномъ кораблѣ *Jena*, въ сопровожденіи лекаря, родомъ изъ Бельгіи. Губернаторъ Голетти былъ также приглашенъ на этотъ обѣдъ, но отговорился нездоровьемъ. Настоящею же причиною его отказа было приказаніе Дея, чтобы онъ не находился у Адмирала въ присутствіи Турецкаго посланника. Изъ этого можно уже заключить о несогласіи Дея и Османа. Въ Тунисъ ожидаютъ еще двухъ Французскихъ линейныхъ кораблей *Trident* и *Montebello*.

19-го Іюля.

Герцогъ Суссексскій, вчера вечеромъ слѣдуя изъ Лондона, сюда прибылъ.

— Обыкновенный бюджетъ расходовъ на 1839, въ объявленномъ вчера Финансовомъ постановленіи, опредѣленъ въ 1,063,669,939 франк. изъ этой суммы нужно:

Для уплаты процентовъ и погашеній Государств. долга	331,361,843 фр.
На капиталы для заведеній	17,032,900 —
Для расходовъ по разнымъ Министерствамъ и вѣтвямъ управленія	534,846,770 —
На издержки для взиманія всѣхъ прямыхъ и косвенныхъ податей	121,832,341 —
Наконецъ суммы, которыя правительство должно возратить на счетъ внесенныхъ податей и пошлинъ, вывозныхъ премій и проч. простраются на	58 596,085 —

Итого 1,063,669,939 фр.

Сверхъ того, для Министерства торговли опредѣленъ чрезвычайный заемъ въ 54,420,000 фр. для Государств. зданій и на чрезвычайные фонды. Обыкновенный приходъ исчисленъ на 1,080,486,091 фр.

20-го Іюля.

Герцогъ Немурскій въ среду 18 ч. вечеромъ послѣ 11 часовъ плаванія прибылъ въ Булонь а вчера вполдень въ Нейлы, гдѣ теперь собрана вся Королевская фамилія.

— Академія наукъ лишилась одного изъ отличнѣй-

шыхъ членовъ въ огородѣ замковомъ. Слышно, что завтра или послѣ завтра поутру ма быдзъ przegląd Węgierskiego półku huzarów Cesarza Jęgo Mości Rossyjskiego pod Bilin.

— Полиція тутѣшняя усилена Пражскою; прибылъ ту также отрядъ стрелцовъ зъ Коммотау и отрядъ пѣхоты regimentu Wellingtona z Theresienstadtu.

21-го Іюля.

— Дзисиа о godz. 8 rano, Cesarzowa Jęz Mości Rossyjska udała się ztąd w dalszą drogę przez Karlsbad do Monachium. D. 18 t. m. J. Kr. Wys. Wielki Xięże Badeski, pod imieniem Hrabiego Eberstein, tu przybył. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, dnia 18 Іюля.

Xięże Joinville wczora o godz. 4 wieczoremъ w towarzystwie swojego orszaku przybył do Neuilly.

— Teatrъ Wodewilow, stał się wczora pastwą płomieni, pozostały tylko dymiące się gruzy. Placъ przedъ Palais Royal pokryty jest napół spalonymi meblami i tѣmъ wszystkiѣm, co można było wyratować z płomieni. O przyczynie pożaru nic z pewnością niewiadomo. Zresztą teatrъ zabezpieczony jest w różnychъ towarzystwachъ za 400,000 fr. Jednakъ straty liczą na 900,000 fr. Czynie się zajmują oczyszczeniemъ placu z gruzowъ.

— Listъ umieszczony w gazecie Marsylskiej *Garde-National* donosi o pożarze w Kairze. D. 21 wieczoremъ ogień wybuchnął w kaplicy katolickiej i wnetъ udzielił się domomъ przyległym. Wystąpiłъ przezъ Gubernatora Kabib-Effendi, ludzie do gaszenia, rzucili się na rabunekъ. Dwie całe ulice d. 22 wieczoremъ obróciły się w popiół i rozumiano, że pożarъ się przytłumi, gdy tymczasemъ we dwóchъ miejscachъ na nowo wybuchnął. Kupcy ludu przypatrywali się temu obojętnie i zdaje się, że znajdowali radość w zniszczeniu, jakiemu ten uległъ kwartał, zamieszkały przezъ cudzoziemców. Dopiero d. 23, gdy ogień zagrażałъ całemu miastu, Kabib-Effendi ukazał się z licznѣmъ wojskiemъ na placu. D. 24 wieczoremъ wstrzymano szerzenie się ognia, a 25 około południa byłъ już prawie ugaszony. Strata w towarachъ jeszcze niewiadoma, lecz musi wynosić wysoką sumę.

— *Journal du Commerce* donosi, że Poseł turecki Osman-Bej, odpłynął z Tunetu do Malty. Między nimъ a miejscowymъ Dejemъ zaszły wielkie nieporozumienia: posełъ spodziewał się znaczного подарunku, a otrzymałъ tylko od Deja 40,000 піастровъ, które nawet nie wystarczą na pokrycie kosztówъ podróży. Przedъ odjazdemъ obiadowałъ Osman Bej z Admiralemъ Lalande, na pokładzie okrętu liniowego *Jena*, mającъ z sobą lekarza, rodemъ belgijczyka. Gubernatorъ Goletti, byłъ także na ten obiadъ zaproszony, ale się wymówiłъ słabością zdrowia; istotnymъ atoli powodemъ byłъ zakazъ Deja, ażeby się u Admirala, w towarzystwie tureckiego posła, nie znajdowałъ. Można z tego sądzić o dobrѣmъ porozumieniu między Dejemъ i Osmanem. Spodziewano się w Tunecie dwóchъ jeszcze liniowychъ okrętwъ francuzkich: *Trident* i *Montebello*.

Dnia 19-go.

Xięże Sussex wczora wieczoremъ, jadącъ z Londynu tu przybył.

— Zwyczajny бюджетъ wydatkowъ na r. 1839, przez ogłoszone we wczorajszymъ Monitorze prawo finansowe, uchwalony jestъ na 1,063,669,939 fr., z tychъ wyznaczono:

Na opłatę procentówъ i umorzenie długi krajowego	331,361,843 fr.
Na dotacje	17,032,900 —
Na służbę w różnychъ Ministeriachъ i gętżiachъ zarządu	534,846,770 —
Koszta wybierania wszystkichъ prostychъ i ubocznychъ podatkówъ	121,832,341 —
Nakoniecъ summy, które państwo ma zwrócić za wypłacone podatki i cła, wywozowe premia i t. d. wynoszą do	58 596,085 —

Summa 1,063,669,939 fr.

Nadto dla Ministra handlu przyzwolono nadzwyczajny kredytъ na 54,420,000 fr. na budowy publicznej i nadzwyczajne фонды. Zwyczajny dochódъ wynosi 1,080,486,091 fr.

Dnia 20.

Xięże Nemours we środę d. 18 wieczoremъ, po jedenastogodzinnejъ żegludze przybył do Boulogne, a wczora po południu do Neuilly, gdzie się znajduje teraz cała rodzina Królewska.

— Akademia umiejętności straciła jednego ze znako-

шихъ своихъ Членовъ извѣстнаго Физика и Химика Г-на Дюлонга, умершаго вчера вполдень. Онъ имѣлъ 53 года, однако здоровье его давно ослабло. При опаснѣйшихъ опытахъ онъ вещадилъ себя и получилъ значительныя поврежденія.

— Въ Тулонскомъ арсеналѣ 14 Юля вспыхнулъ пожаръ, но скоро потушенъ. Въ немъ чрезвычайно дѣлательно занимаются; кажется дѣлаются большія вооруженія. Изъ Паржа получены по телеграфу повелѣнія, сколько возможно ускорять работы на верфяхъ. Слышно, что подобныя приказанія отправлены во все военныя порты. (A.P.S.Z.)

А н г л и я.

Лондонъ, 20-го Юля.

16 ч. с. м. Королева предсѣдательствовала въ собраніи капитула ордена Подвязки и пожаловала кавалеромъ сего ордена Герцога Саксенъ-Кобургскаго. Герцогъ былъ приведенъ къ кресламъ Королевы, Герцогами Суссекскимъ и Георгомъ Кембриджскимъ. Ея Величество возложила на Герцога знаки ордена, а Епископъ Оксфордскій, канцлеръ сего ордена, читалъ обычное наставленіе. Вечеромъ былъ у королевы обѣдъ, къ коему былъ приглашенъ Герцогъ Немурскій и многіе иностранныя посланники.

— На засѣданіи Палаты Перовъ 17 с. м. Лордъ Лансдоунъ требовалъ, чтобы засѣданіе было объявлено тайнымъ, для разсмотрѣнія билля о наказаніи и исправленіи юношества. Въ подкрѣпленіе своего предложенія сказалъ онъ, что нравственность до такой степени испорчена, что въ Манчестерѣ оказалось 8,610 дѣтей, оставленныхъ на собственное попеченіе. Число дѣтей оставленныхъ безъ призрѣнія, простиралось въ 1832 году до 1,954; въ 1833 г. составляло 2104; въ 1834; г. 2117, а въ слѣдующемъ 2435. Въ Лондонѣ число сихъ несчастныхъ жертвъ, сравнительно болѣе, нежели въ прочихъ городахъ, а въ продолженіи послѣднихъ 3 лѣтъ, въ целомъ краѣ представлено въ судъ за разные проступки 5174 мальчика, моложе 16 лѣтъ и 1275 дѣвочекъ.

— Третьяго дня у Королевы было представленіе, на которое явились все находящіяся здѣсь, Высшія особы; Герцогъ Немурскій уже за день предъ тѣмъ прощался съ Ея Велич. и въ среду въ 7½ часовъ утра отплылъ въ Булонь. Между иностранцами представлявшимися Королевы, былъ также Кавалеръ Спонтини. Вчера вечеромъ Королева давала опять блистательный балъ, на которомъ находились все члены Королев. фамиліи. (Сообщенное французскими газетами извѣстіе, что Герцогъ Суссекскій прибылъ въ Парижъ, оказывается неосновательнымъ, ибо онъ былъ на представленіи и на балѣ). Королева открыла балъ съ Принцемъ Кембриджскимъ.

— Короля Бельгійскаго въ воскресенье или въ понедѣльникъ сюда ожидаютъ для посѣщенія Ея Велич. его племянницы.

— Русскій коронаціонный Посоль, Графъ Строгановъ давалъ 16 ч. блистательный балъ, къ которому приглашено болѣе 1500 особъ и который также удостоили посѣщеніемъ Герцогиня и Принцъ Георгъ Кембриджскіе. (A.P.S.Z.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 14-го Юля.

Открытъ здѣсь Карлистскій заговоръ, который сегодня вечеромъ долженъ былъ вспыхнуть. Главнѣйшій предводитель заговора, называющійся Донъ-Хозе-Ортисъ де Веласко, его супруга, два главныхъ агента и нѣсколько другихъ участвующихъ въ томъ особъ, арестованы. Въ загородномъ домѣ Графа Куба, предъ Сеговійскими воротами, задержаны ружья, пистолеты, пики, сабли, патроны и проч.

Изъ Испанскихъ границъ.

Изъ Байонны пишутъ отъ 14 Юля, что все силы Христиановъ и Карлистовъ, собрались около Эстеллы. Въ Байонну прислано нѣсколько денегъ Донъ-Карлосу а также приготовлено нѣсколько тысячъ паръ исподняго платья, и уже болѣею частію отправлено чрезъ границу. — *Gazette de France* отъ своего Байонскаго корреспондента уведомляетъ, что Донъ-Карлосъ 12 Юля оставилъ Элоррію отправляясь въ Эстеллу, чтобы присутствовать при предстоящей тамъ борьбѣ.

— По донесеніямъ *Indicateur de Bordeaux* Мунагорри по предложенію Державъ четвернаго союза постановилъ принимать только Испанцевъ въ свой корпусъ. Тотъ же Журналъ уведомляетъ, что Полковникъ Вальдъ сопровождаетъ Генерала Яурегви для обозрѣнія сего корпуса.

Изъ франц. газ.

На сихъ дняхъ, сержантъ переодѣтый женщиною, хотѣлъ убить Мунагорри, который, будучи предувѣдомленъ о семъ, воспрепятствовалъ ему войти въ переднюю комнату, гдѣ его немедленно арестовали. (A.P.S.Z.)

mitszych awych członków: stawnego fizyka i chemika P. Dulong, zmarłego dnia wczorajszego. Miał wieku lat 53, jednak zdrowie jego już było bardzo osłabione. Nie szczędził siebie przy najniebezpieczniejszych doświadczeniach i doznał znacznych uszkodzeń.

— W arsenale Tulońskim d. 14 Lipca wybuchnął ogień, lecz prędko został przytłumiony. W arsenale pracują nadzwyczaj czynnie, muszą się robić wielkie uzbrojenia. Z Paryża otrzymano rozkazy telegraficzne, ażeby, jak można, przyspieszać roboty na warsztatach okrętowych. Słychać, że podobne rozkazy, posłano do wszystkich innych portów wojennych. (A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 20 go Lipca.

Królowa przewodniczyła d. 16 t. m. kapitule orderu Podwiązki, na której mianowała kawalerem tegoż orderu, Xięcia Sasko-Koburskiego. Xięzę był przyprowadzony do krzesła Królowej przez Xiężat Sussex i Jerzego Cambridge. Monarchini włożyła mu wstęgę, a Biskup Oxfordzki, jako kanclerz orderu, czytał zwycaijną naukę. Wieczorem był obiad u Królowej, na którym znajdował się Xięzę Némours i wielu zagranicznych posłów.

— Na posiedzeniu Izby Parów 17 b. m. żądał Lord Lansdowne, aby się Izba zamieniła w wydział tajny, dla rozbiurzenia bilu, mającego na celu ukaranie i poprawę młodzieży. Przywiódł na poparcie swego wniosku, że zepsucie obyczajow doszło do tego stopnia, że w przeciągu czterech lat znaleziono w Manchester 8,610 dzieci, sobie samym zostawionych. Liczba opuszczonych dzieci wynosiła w 1832 roku 1,954; w 1833, 2,104; w 1834, 2,117, a w następnym, 2,435. W Londynie liczba tych biednych ofiar jest daleko większa stosunkowicie, a w przeciągu dwóch lat ostatnich stawiono przed sądem, w całym kraju, za rozmaite przewinienia, 5,174 niemających lat 16, i 1,275 dziewcząt.

— U Królowej były zawczora pokoje, na których znajdowali się wszystkie obecne tu Wysokie Osoby. Xięzę Némours już dniem przedtém pożegnał się z Jej Kr. Mością i we środę o pół do 8 rano odплыł do Boulogne. Pomiedzy cudzoziemcami, którzy na pokojach prezentowali się Królowej, znajdował się Kawaler Spontini. Wczora wieczorem u Królowej znowu był świetny bal, na którym znajdowali się wszyscy członkowie rodziny Królewskiej. (Udzielona przez gazety francuzkie wiadomość, że Xięzę Sussex przybył do Paryża, okazuje się bezzasadną: gdyż był na pokojach i na balu). Królowa rozpoczęła bal z Xięciem Cambridge.

— Król Belgów w niedzielę lub w poniedziałek tu jest oczekiwany, z odwiedzeniem Jej Kr. Mości, swojej siostrzenicy.

— Rossyjski Poseł koronacyjny, Hrabia Stroganow, dawał wczora świetny bal, na który zaproszonych było więcej 1500 osób, a który zaszczytliwi także swą obecnością Xiężna i Xięże Jerzy Cambridge. (A.P.S.Z.)

H I S Z P A N I A.

Мадридъ, 14-го Lipca.

Odkryty tu został spisek Karolistowski, który dzisiaj wieczorem miał wybuchnąć. Główny dowódca spisku, imieniem Don Jose Ortiz de Velasco, jego żona, dwaj z główniejszych agentów i wiele innych mających w tém udział osób, zostali aresztowani. W mieszkaniu wiejskiem Hrabiego Cuba przed bramą Segovia, skonfiskowano karabiny, pistolety, lance, pałasze, naboje i t. d.

Od granic Hiszpańskich.

Z Bayonny donoszą pod 14 Lipca, że siły Krystynistów i Karolistów, zgromadziły się w massie około Estelli. Do Bayonny przybyło nieco pieniędzy dla Don Carlosa, także przygotowano na jego rachunek kilka tysięcy par letnich majtek i większa część przestana już przez granicę. — *Gazette de France* od Bayońskiego swojego korespondenta donosi, że Don Carlos 12 Lipca opuścił Elorrio, udając się do Estelli, ażeby być obecnym walki, jaki się tam przygotowuje.

— Podług *Indicateur de Bordeaux*, Muñagorri, za radą mocarstw poczwórnaго przymierza, postanowił, przyjmować do swojego korpusu tylko Hiszpanów. Tenże dziennik donosi, że Półkownik Wylde towarzyszyć będzie Jenerałowi Jauréguy dla obejrzenia tego korpusu.

Z gazet francuzkich.

Przed kilką dniami, jeden sierżant, przebrany w strój kobiety, chciał zabić Muñagorrego, który, wiadomiony o tym zamiarze, dozwolił mu dojść aż do przedpokoju, gdzie natychmiast ujęty został. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Римъ, 30-го Іюня.

Праздникъ Св. Петра и Павла торжествовали въ Римѣ съ обычнымъ великолѣпіемъ. Папа совершалъ Богослуженіе. Вечеромъ куполъ собора, общественныя зданія и многіе частныя дома были великолѣпно иллюминированы. Вечеромъ сожженъ былъ большой фейерверкъ, такъ называемый *la Girandola*. Его Святѣйшество находится въ вожделѣнномъ здравіи, и вскорѣ перѣезжаетъ въ лѣтній Квиринальскій дворецъ.

— Недавно вышель изъ печати Государственный адресъ-календарь сего года, называемой по имени своего издателя *Gracas*. Въ коллегіумъ нѣтъ комплектнаго числа кардиналовъ, и вмѣсто 70 членовъ, считается въ ономъ только 57. Шесть кардиналовъ назначены *in petto* и сверхъ того недостаетъ 7. Всѣ члены имѣютъ въ сложности 3642 года. Старшій изъ кардиналовъ, Бусси, имѣетъ 83 года отъ роду, а младшій Делла-Дженга - Сермати 37 лѣтъ. Папъ теперь 73 года. Протекло уже 8 лѣтъ, какъ онъ избранъ главою Церкви.

Съ Италіянскихъ ераницъ, 6-го Іюля.

Увѣдомляютъ изъ Мессины, что Неаполитанское Правительство дало дозволеніе построить тамъ протестантскую церковь. Это будетъ первый храмъ для протестантскаго исповѣданія на островъ Сициліи. Изданіе сказаннаго дозволенія наступило въ слѣдствіе ходатайства Прусскаго Посланника въ Неаполь. Прежде жители Сициліи протестантскаго исповѣданія принуждены были употреблять католическихъ священниковъ для крещенія дѣтей своихъ, или посылать ихъ въ Неаполь для совершенія обряда въ тамошней Посольской церкви; въ послѣдніе два года таковыя обряды совершалъ, наставникъ дѣтей Прусскаго Консула въ Мессинѣ.

— Порядокъ и спокойствіе на островѣ хотя и восстановлены, однако тамъ умы еще въ такомъ состояніи, что правительство почло благоприличнымъ установить рѣшительныя мѣры предосторожности, учрежденныя послѣ послѣднихъ происшествій. Предприняты строгія мѣры, чтобы новыя сочиненія журналистовъ издаваемыя на островѣ Мальтѣ, не проникли и сюда. (G.C.)

Ш в е ц і я.

Стокгольмъ, 17-го Іюля.

Уже три дня тому, какъ здоровье Короля совершенно поправилось; боль отъ ушиба значительно уменьшается и сонъ спокойный. Государь уже предсѣдательствовалъ въ совѣтѣ Министровъ. (O.G.C.P.)

Ш в е й ц а р і я.

Бернъ, 12-го Іюля.

За несколько дней назадъ тому, вообще говорили, что занимаютъ планомъ изгнанія Езуитовъ изъ Фрейбурга. Верно ли это, неизвѣстно. (G.C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 4-го Іюля.

28-го числа прош. м. Турецкій флотъ состоящій изъ 5 линейныхъ кораблей, 7 фрегатовъ, 4 бриговъ и гальотъ, и 1 парохода, подъ командою Великаго Адмирала Афметъ Февзи - Паши, вышель въ Мраморное море. Онъ остановится на нѣсколько дней въ Галиполи и потомъ предприметъ обыкновенную крейсерскую въ Архипелагъ.

— Его Султанское Высочество погруженъ въ глубочайшую печаль, по случаю смерти второй своей дочери, Принцессы Миримы, послѣдовавшей 2 ч. с. м.; она была въ замужствѣ за Сераскиромъ Сайды-Пашею. На другой день происходило торжественное погребеніе, и гробъ покойной оставленъ въ Мавзолеѣ Султана Мегмеда.

— По письму напечатанному во Всеобщей газетѣ (*Allg. Zeit*) изъ Константинополя отъ 4 Іюля, Французской Адмиралъ Галлуа, который 1-го ч. с. м. съ своею Эскадрою вышель изъ Смирны въ Дарданеллы, немало неутѣивалъ, что онъ имѣетъ приказаніе вездѣ слѣдить Турецкій флотъ подъ командою Ахмета Февзи-Паши. Порта, которая сначала хотѣла жаловаться на то, будто оставила потомъ свое намѣреніе. (A.P.S.Z.)

Е г и п е т ь.

Александрія, 26-го Іюня.

По извѣстіямъ изъ Каира, сгорѣло тамъ 21 ч. с. м. 200 домовъ, въ кварталахъ Франковъ, Армянъ и Коптовъ. Мусульманскіе солдаты, при погашеніи пожара показали большое нерадѣніе, потому, что дома эти принадлежали иновѣрцамъ.

— Схваченъ преступникъ подложившій огонь, отъ котораго сгорѣлъ здѣсь фрегатъ Мегмеда-Али. До-

В з о с н ы.

Рzym, 30 Czerwca.

Сwięto Apostołów SS. Piotra i Pawła obchodzone było ze zwykłą uroczystością. Ojciec Święty sam odbywał obrzędy religijne; wieczorem kopuła kościoła, domy rządowe i wiele prywatnych było oświetlonych; spalono też wielki fajerwerk, zwany *la Girandola*. Jego Świątobliwość używa dobrego zdrowia i dziś przenosi się na letnie mieszkanie do pałacu Kwirynalnego.

— Tegoroczny kalendarz stanu, zwany od imienia wydawcy *Gracas*, wyszedł niedawno z druku. Święte Kolegium, które powinno liczyć 70 członków, nie jest zupełne, bo teraz liczy tylko 57 kardynałów. Sześciu kardynałów zostało mianowanych *in petto*, a prócz tego siedmiu innych jeszcze niedostaje. Liczba lat całego kolegium wynosi 3,642. Najstarszy kardynał Bussi ma lat 83, a najmłodszy della Genga Sermatti 37. Ojciec-święty, zaczął rok życia 73, a panowania 8-ym.

Od granic włoskich, 6 Lipca.

Donoszą z Messyny, że Rząd Neapolitański dał pozwolenie zbudowania kaplicy protestantkiej tamże. Będzie to pierwszy dom Boży, dla wyznania protestantkiego, na wyspie Sycylii. Uzyskanie rzeczzonego pozwolenia, nastąpiło w skutek wstawienia się Posła Pruskiego w Neapolu. Dawniej protestanci, mieszkający w Sycylii, byli zmuszeni używać księży katolickich, do chrztu dzieci swoich, albo posyłać takowe do Neapolu, dla dopełnienia obrzędu w tamtejszej kaplicy poselskiej; w ostatnich zaś dwóch latach, dopełniał tego kandydat ordynowany, zostający w obowiązku guwernera przy dzieciach konsula pruskiego w Messynie.

— Porządek i spokojność, są wprowadzicie na wyspie przywrócone, jednakże stan umysłowy tejże, jest jeszcze taki, iż Rząd uznaje potrzebę niezaprzestawać sprężystych środków ostrożności, po ostatnich wypadkach przedsięwziętych. Przedsięwzięto także surowe środki, dla zapobieżenia, aby nowe płody dziennikarskie, na wyspie Malcie wydawane, tu dostać się nie mogły. (G.C.)

S z w e s t a.

Sztokholm, 17-го Lipca.

Od trzech dni zdrowie Króla zupełnie się polepsza; boleści ze stłuczenia uśmierzają się znacznie i sen jest spokojny. Monarcha już przewodniczył na radzie Ministrów. (G.R.K.P.)

S z w a y c a r y a.

Berna, 12-го Lipca.

Dni temu kilka, mówiono tu dosyć powszechnie, że pracują nad planem wypędzenia Jezuitów z Freiburga. Jak dalece może to być prawda, nie masz nic pewnego.

Т у р ц я.

Konstantynopol, d. 4 Lipca.

D. 28 z. m. flotta turecka, składająca się z 5 okrętów liniowych, 7 fregat, 4 brygow i galiot i jednego parochodu, wyszła na morze Marmora pod dowództwem Wielkiego Admirala Achmed Fewzi Bszzy. Miała się ona zatrzymać na dni kilka w Gallipoli, a potem przedsięwziąć zwyczajną żeglugę na Archipelag.

— Jego Sułtańska Wysokość w głębokim został połączony smutku z przyczyny śmierci w dniu 2-m ter. m. swojej drugiej córki Xiężniczki Mirimah, będącej w zamęciu za Seraskierem Said Bszzą. Pogrzeb odbył się nazajutrz z wielką okazałością i zwłoki zmarłej złożone zostały w Mausoleum Suлтана Mehmeda.

— Podług listu, umieszczonego w gazecie Powszechnej (*Allgem. Zeit*) z Konstantynopola pod 4 Lipca, Admirał francuzki Gallois, który d. 1 ter. m. odpłynął ze swoją eskadrami z Smitny do Dardanellów, zgola nie ukrywał tego, że ma rozkaz wszędzie śledzić flotę Turcką pod dowództwem Achmed Fewzi Bszzy. Porta, która z początku chciała się uskarżać na to, miała potem zaniechać tego zamiaru. (A.P.S.Z.)

Е г и п т.

Alexandrya, 26 Czerwca.

Podług wiadomości z Kairu, d. 21 ter. m. spłonęło tam 200 domów w kwartałach Franków, Ormian i Koptów. Żołnierze muzułmańscy okazali się bardzo niedbałymi podczas gaszenia pożaru, gdyż domy należały do mieszkańców obcych wyznań.

— Pojmano sprawcę, który podłożył ogień, skutkiem którego spaliła się tu fregata Mehmeda Alego. Rozu-

гадываются, что виновный, Турокъ изъ Константинополя, подговоренъ со стороны Османовъ. (A.P.S.Z.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Новый сонскатель руки молодой Английской Королевы явился въ Ея дворецъ и требовалъ представить себя Ея В. Это молодой человекъ прекрасной наружности. Прибывъ съ некотораго времени изъ Графства Вилтскаго, гдѣ родители его владѣютъ значительнымъ имѣніемъ, купилъ онъ себѣ прекрасный экипажъ, заказавъ платье у самаго моднаго портнаго и въ такомъ уборѣ объявилъ цѣль своего прибытія. Будучи представленъ одному изъ дежурныхъ камергеровъ, съ складнокроемъ объявилъ свои требованія, „Знаю, сказавъ, что уже нѣсколько интригантовъ, или, лучше, изступленныхъ, смѣли домогаться руки прекраснѣйшей Королевы; но я совсѣмъ въ другихъ отношеніяхъ, и союзъ, котораго требую, имѣетъ глубокой политической смыслъ. Я законный наследникъ Королевства Оуды и всего, что произошло отъ Царства Великаго Могола. Похититель моей короны принудилъ меня искать связи съ Великобританіею и я не могъ избрать для сего удобнѣйшаго времени. Бракосочетаніемъ съ Королевою Викторіею я предоставляю Англій въ десять разъ пространнѣйшій, населеннѣйшій и богатѣйшій владѣнія, нежели какія имѣетъ Ост-Индская компанія. Такимъ образомъ мы уничтожимъ интриги Французскаго агента въ Лохоре, усмиримъ Мараттовъ, отберемъ Кабуль, Афганистанъ, рудники Голконды, Кашмиръ съ его превосходными произведеніями и напоследокъ получимъ владычество надъ Персіею.“

Камергеръ сдѣлалъ замѣчаніе въ отношеніи правъ къ Оудскому престолу, который въ самомъ дѣлѣ есть спорный между двумя претендентами, и одинъ изъ нихъ царствуетъ, а другой изгнанный прибылъ недавно въ Лондонъ проси помощи. „Итакъ вы третій? сказалъ Камергеръ.“

„Точно такъ, отвѣчала молодой человекъ, но должно знать, что единственный въ прямомъ происхожденіи потомокъ Азофа-уль-Довлага, сынъ известнаго Игуа-уль-Довлага, Великаго Визира Типпо-Саиба, который умеръ будучи отправленъ агентомъ Английской компаніи. Азофъ имѣлъ десять братьевъ, которые похитили у него единственнаго сына и увезли въ Англійю. У меня есть бумаги, доказывающія законное мое происхожденіе отъ сего сына, такъ несправедливо лишеннаго наследства.“

Молодой человекъ рассказывалъ эти подробности съ удивительною точностію, вмѣшивая въ рассказъ свой названія Индостанскихъ мѣстностей, какъ бы другой Маіоръ Реннельсъ или Сиръ Ральфъ Элфинстонъ. Сумасшествіе его произошло отъ внимательнаго чтенія ихъ путешествій. Съ совершенною вѣжливостію, какой требовало его несчастіе онъ, отправленъ къ родителямъ, которые посадили его въ домъ сумасшедшихъ въ Лаверстокъ.

— Въ Пруссіи обыкновенно каждыя три года дѣлаютъ перепись народонаселенія. По послѣдней ревизіи въ 1837 году считается въ семь государствъ жителей:

а) Область, называемая Пруссія раздѣляется на четыре главные округа: Кенягобергерскій, Гумбинскій, Дашлицкскій и Маріенвердерскій, въ коиъ на пространствѣ 1178,33 кв. миль считается 2,152,873 душъ.

б) Герцогство Познанское состоитъ изъ округовъ: Познанскаго и Бромбергскаго, и имѣетъ 536 кв. миль, на пространствѣ коиъ считается 1,169,706 душъ.

в) Область Брандбургская имѣетъ округи: Потсдамскій и Франкфуртскій, земли, 750,13 кв. миль и 1,741,414 душъ.

г) Область Померанія, состоитъ изъ округовъ: Штетинскаго, Стралзундскаго и Кеслинскаго, имѣетъ 574,4 кв. миль земли и 990,285 жителей.

д) Область Силезія имѣетъ три округа: Бреславекскій, Опольскій и Лигницкій, на пространствѣ 741,7 кв. миль и 2,679,473 душъ.

е) Область Саксонія состоитъ изъ округовъ: Магдебургскаго, Мерзебургскаго и Эрфуртскаго, имѣетъ 460,1 кв. миль и 1,564,187 душъ.

ж) Область Вестфальская заключаетъ въ себѣ округи: Минстеръ, Минденъ и Арнсбергъ, и на пространствѣ 367,2 кв. миль имѣетъ 1,326,467 душъ.

з) Область Рейнская состоитъ изъ пяти округовъ: Кельнскаго, Дюссельдорфскаго, Кобленцскаго, Тревирскаго и Аханскаго имѣетъ 487,2 кв. миль и 2,473,723 душъ.

Все Королевство Прусское, за исключеніемъ Княжества Невшательскаго, лежитъ на пространствѣ 5077,1 кв. миль и имѣетъ 14,098,125 душъ. (T.P.)

mieją, że winowajca, który jest Turkiem z Konstantynopola, nie działał bez namowy ze strony Osmańskiej. (A.P.S.Z.)

ROZMAITOŚCI.

Nowy pretendent do ręki młodej Królowej Angielskiej stawiał się w jej pałacu, i żądał, aby go zaprowadzono do N. Pani. Jest to wcale przystojny młody człowiek. Przybył od niejakiego czasu z hrabstwa Wilts, gdzie rodzice jego mają znaczne dobra. Sprawił sobie wspaniały ekwipaż, oporządził się u najmodniejszego krawca i pod takąto świetną powierzchownością oznajmił cel swych odwiedzin. Stawiony przed jednym z deżurnych szambelanów, żądania swoje z najmniejszą krwią opowiedział. „Wiem rzekł, że już kilku intrygantów, raczej szaleńców, śmiało ubiegać się o rękę najpiękniejszej w świecie Królowej; ale ja jestem w zupełnie innem położeniu, i związek, którego pożądam, ma głębokie polityczne cele. Widzicie we mnie prawego dziedzica Królestwa Oudy i wszystkiego, co z Państwa Wielkiego Mogoła zostało. Przywłaszczytel korony zmusił mnie szukać incognito sojuszu z W. Brytanią i nie mogłem ku temu przyzniejszej wybrać pory. Przez ożenienie z Królową Wiktorią zapewniam dla Anglii posiadłości w dziesięciokrotnie rozciąglejsze, ludniejsze i bogatsze, nad te jakie ma kompania Indyj Wschodnich. Niweczymy tym sposobem w Lahore intrygi agenta francuzkiego; poskramiamy Maratow; zdobywamy Kabul, Afganistan, kopalnie Gollkondy, Kasemirę z jego przepyszными płodami i nakoniec stajemy się Panami Persyi.“

Szambelan ośmielił się uczynić uwagę we względzie praw do tronu Oudy, który w rzeczy samej jest spornym pomiędzy dwoma pretendentami, i z nich jeden panuje, a drugi, wygnany, świeżo przybył do Londynu, prosząc o pomoc. „W Pan więc, rzekł szambelan, jesteś trzecim?“

„Tak jest, odpowiedział młodzieniec, ale trzeba wiedzieć, że jedyny w linii prostej potomek Asoph'a- ul-Dowlah, syn sławnego Ihajah- ul Dowlah, Wielkiego Wezyra Tippo-Saiba, który umarł otruty przez agenta kompanii angielskiej. Asoph miał dziesięciu braci, którzy porwali mu syna jedynaka i zawieźli go do Anglii. Mam papiery, dowodzące prawego pochodzenia mego odtęgo syna, tak niesłusznie pozbawionego puścizny.“

Młody człowiek opowiadał te wszystkie szczegóły z dziwną dokładnością, przeplatając je nazwiskami miejscowości indostanckich, jakby jaki major Rennels, lub Sir Ralph Elphinstone. Pomieszanie jego pochodziło z naczycania się ich podróży. Ze wszelkiemi względami, jakich nieszczęście jego wymagało, odesłany on został do rodziców, którzy go osadzili w domu waryatów, w Laverstock.

— Zwyczajem jest w monarchii Pruskiej spisować ludność co trzy lata. Wypadek ostatniego spisu, dokonanego w 1837 roku jest następujący:

a) Prowincya Prussy dzieli się na cztery obwoły rejencyjne i Królewiecki, Gumbiński, Gdański i Kwidziński, a liczy na przestrzeni 1,175,133 mil kwad. 2,152,873 mieszkańców.

b) Prowincya Poznań, złożona z obwodów: Poznańskiego i Bydgoskiego, zajmuje 536 mil kwad. i 1,169,706 mieszkańców.

c) Prowincya Brandeburska ma obwoły: Podsdamski i Frankfurcki, rozległości 750,133 mil kw. i 1,741,414 ludności.

d) Prowincya Pomerania, składa się z obwodów Szczecińskiego, Stralsundskiego i Köslinskiego; jej obszerność wynosi 574,433 mil kwad. i 990,285 mieszkańców.

e) Prowincya Szląsk, ma trzy obwoły: Wrocławski, Opolski i Lignicki, mil kwad. 741,733 i 2,679,473 mieszkańców.

f) Prowincya Saxonja, złożona z obwodów: Magdeburg, Merseburg i Erfurt, ma 460,133 mil kw. i 1,564,187 mieszkańców.

g) Prowincya Westfalia liczy obwoły: Münster, Minden i Arnsberg, ma rozległości 367,233 mil kw. i 1,326,467 mieszkańców.

h) Prowincya Nadreńska składa się z 5 obwodów: Kolonia, Düsseldorf, Koblenz, Trewir i Akwisgran, ma 487,233 mil kw. i 2,473,723 ludności.

Cała Monarchia Pruska, wyłączając Xięstwo Neuchatelskie, ma 5,077,133 mil kw. i 14,098,125 dusz.